

AVRUPA BİRLİĞİ SÜRECİNDE TÜRKİYE'NİN AVRUPALILAŞMA SORUNU

GAZİ ERÇEL

BAŞKAN

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI

ANKARA

24 MART 1997

Değerli Konuklar, Sayın Öğretim Üyeleri, Medyamızın değerli temsilcileri,

İkibinli yıllara girerken, dünyamız ekonomik, finansal ve ticari alanlarda bütünleşmeye yönelmektedir. Bu bütünleşme, kültürel ve sosyal alanlarda da ülkeler arası uyum ihtiyacını beraberinde getirmektedir. Uluslararası bütünleşme, sınırların kalktığı bir dünya yaratmaktadır. İkibinli yılların değişen dünya şartlarında, herkes için daha fazla fırsat ve aynı zamanda daha fazla sorumluluk olacağı ortadadır. Ancak yine de inanıyorum ki hiçkimse 21. yüzyılın globalleşme eğiliminin avantajlarından faydalanmamanın getireceği maliyete katlanmak istemeyecektir. Ülkemizin de dünyada gözlenen bu trendden payını almamasını ve fırsatlardan yararlanmamasını beklemek pek de akılcı olmayacaktır. Değişen dünyada Türkiye çıkarlarına uygun bir şekilde Yeni Dünya Düzeni'ndeki yerini alacaktır. Bunun öncelikli şartı ise makroekonomik istikrarın sağlanması ve sürdürülmesidir.

Uluslararası bütünleşmenin bir ayağı da Avrupa Birliği oluşturma çabalarıdır. Ülkemizin Avrupa ile her alanda bütünleşme çabaları oldukça eskiye uzanmaktadır. Türkiye'nin, çeşitli kesintili dönemler dışında, Avrupa Topluluğuna dahil olma çalışmaları uzun vadeli bir programın parçasıdır. Ülkemizin, 1960'lı yıllarda başlayan, Avrupa Ekonomik Topluluğuna entegrasyon çalışmaları bugün belli bir noktaya ulaşmıştır. Avrupa topluluğuna katılmanın ülkemizin ekonomik ve ticari hayatına yapacağı katkıları ile ülkemizin bu alanlarda gerçekleştirmesi gerekenler çeşitli boyutları ile ve çeşitli vesilelerle tartışılmıştır. Ancak, bütünleşmenin kültürel boyutu da büyük bir öneme sahiptir.

Türkiye'nin batılılaşma çabaları epey eskilere, Avrupa topluluğu çalışmalarından öncesine gitmektedir. Cumhuriyetimizin kuruluşu ile Türkiye, Avrupa'daki yerini kabul ettirmiş, bunun yanında "medeni dünyanın" gelişmelerinden yararlanmayı da bilmiştir. Batılılaşma kültürel bir boyut içermektedir. Bu bağlamda Avrupa ile kültürel uyumun sağlanması önemlidir. Türkiye giderek Avrupa ile daha çok bütünleşmeye doğru yol almaktadır. Bu yolda, Türkiye'nin Avrupa içindeki yeni rolünün gittikçe kuvvetleneceği açıktır. Türkiye Batı normlarını kendi ulusal normlarına uydurarak bir sentez oluşturmaktadır.

Önümüzdeki yılların Avrupa Birliği ile ilişkiler açısından önemli gelişmeler getireceğinin işaretlerini görmekteyiz. Nitekim son Avrupa Birliği Dışişleri Bakanları Konseyi toplantısında, Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne tam üyelik için başvuran 11 ülke içinde ve aynı kriterlerle değerlendirileceği kabul edilmiş; ve birliğe üye bakanlar tarafından Türkiye'nin Avrupalı olduğunun altı bir kez daha çizilmiştir.

Türkiye'nin güçlü ekonomik altyapıya ve büyük potansiyele sahip bir ülke olduğu bilinmektedir. Önümüzdeki dönemde en önemli konularımızın başında bu potansiyeli harekete geçirmek gelmektedir. Bu noktada ise eğitimin ve sosyal alanda yenilenmenin önemi ortaya çıkmaktadır.

Merkez Bankamız bugün, Avrupa Birliği - Türkiye ilişkisine ilişkin düzenlediği bir dizi seminerin üçüncüsünü

sunmaktadır. İlk seminerimiz "Avrupa Birliği ve Türkiye - Avrupa Birliği İlişkileri" , daha çok giriş niteliğinde olup temel bilgileri sunmayı amaçlamıştı. Geçen yıl düzenlediğimiz "Gümrük Birliği Sürecinde Politikalar ve Uygulamalar" seminerinde ise Türkiye'de gerçekleştirilen uygulamalar ve bunların dayandığı teorik yapı tartışılmıştı. Ancak hepimiz biliyoruz ki Avrupa'yla tam bütünleşme ekonomik, askeri ve ticari boyutları yanında, sosyal ve kültürel uyumu da içermektedir. Bugün başlayan ve beş gün sürecek olan bu seminerimiz ise son boyutla ilgilidir.

Sözlerime burada son verirken programın katılımcılar, bankamız ve ülkemiz için faydalı olmasını dilerim.
